

Het einde van Raedts & Co.

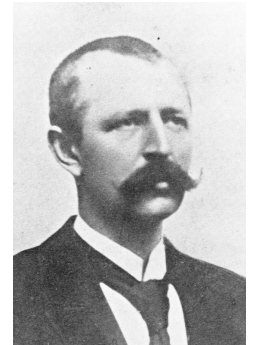
De Grote Compagnie heeft in Duitsland gehandeld onder de naam C. Raedts en Co. Dit blijkt duidelijk uit diverse briefwisselingen. De zakelijke contacten liepen voornamelijk via Cornelis Raedts en/of zijn zoon Louis. Zij hadden – minstens informeel – de leiding. Maar binnen de Compagnie heeft steeds het gelijkwaardigheidprincipe gegolden op basis van het aandeel (part) van de leden in het gezamenlijk werkkapitaal.

Cornelis Raedts sterft op 19 april 1896. Een half jaar later trouwt zijn zoon Louis met Gerarda Hendrika Maria van den Bosch, geboren te Vierlingsbeek. Zij nemen woonhuis en boerderij van Cornelis Raedts aan het Eind te Venray over. Louis Raedts zet Raedts & Co. voort.

Ook na zijn huwelijk verblijft hij vaak maandenlang in Duitsland voor de schapenhandel. Thuis verzorgt zijn vrouw de boerderij. Zij krijgt al spoedig de zorg over een groeiend aantal kinderen. Voor het werk in huis en op de boerderij heeft zij hulp van drie meiden en twee knechts en van een van haar ongetrouwde broers. Hij bemoeit zich vooral met de veestapel. In de ene stal worden koeien gehouden, in een andere varkens. Buiten Venray, in de richting van Overloon, ligt ook nog een door Cornelis Raedts gebouwde schaapstal, waarin later nog sporadisch een kudde schapen wordt gehouden.

Ook thuis wikkelt Louis veel handelszaken af; eerste schriftelijk; later toen Venray op het telefoonnet werd aangesloten (1895) ook telefonisch. Hij krijgt het abonneenummer 8 (later overgenomen door het gesticht St. Anna).

In huis heeft Louis nog wel enkele voorwerpen die aan zijn reis naar Argentinië herinneren, maar zijn hart ligt in Duitsland. Hij is een zeer ondernemend man. Naast de schapenhandel voor de Compagnie bedrijft hij – voor eigen beurs – ook handel in allerlei goederen en materialen (import landbouwmachines, handel in betonwaren, gresbuizen, dakpannen en ijzerwaren). Hij bekleedt ook verschillende maatschappelijke functies. Zo is hij voorzitter van de Coöperatieve Stoom-Zuivelfabriek te Venray. Hij is lid van de Commissie van Aankoop van de Zuid-Nederlandse Zuivelbond.

Hij is ook technisch onderlegd: de verbouwing van huis en boerderij zet hij zelf tot in details op papier. Omstreeks 1905 – wanneer in Venray een meningsstrijd woedt of men voor de eerste energie de voorkeur moet geven aan gas of elektriciteit – wordt zijn advies gevraagd door zijn medevenoot in de Grote Compagnie, Martin (“De Witte”) Poels, die in die jaren wethouder is. Louis is een voorstander van elektriciteit, waarvan hij de voordelen op zijn reizen in Duitsland heeft leren kennen. Uiteindelijk heeft Venray eerst gas gekregen; in 1906. Louis Raedts had – na zijn opleiding te Rolduc – graag doorgestudeerd, maar als enige zoon was hij voorbestemd zijn vader op te volgen. Zo is hij schapenhandelaar geworden. Uit zijn notities uit 1906 kan men opmaken, dat Louis Raedts in dat jaar o.a. in Leipzig, München, Berlijn en Wiesbaden is geweest. Ook verschillende andere leden van de Compagnie hielden zich op in Duitsland: H. Poels in Nienburg (24 april), J. Poels en M. Wismans in Nienburg (21 juli), M. Wismans in Hamburg en Peter Camps in Langerhausen.

Op 5 februari 1907 schrijft Louis nog een brief aan de Fürstlich Schwarzenbergsche Herrschafts Direction Postelberg over het leveren van 720 mestjaarlingen en 150 moederlammeren. Dit is een van zijn laatste brieven. Kort daarna is hij naar Postelberg vertrokken, zijn kinderen belovend voor hen weer iets mee te brengen zoals zijn gewoonte was. Zij konden minstens rekenen op grote brokken chocolade en snoepgoed uit Duitsland. Deze keer komt hij thuis met oorbellen voor de dochttertjes en een horlogeketting voor zijn negenjarige zoon Cees.

Op 29 mei 1907 heeft hij nog een prentbriefkaart gestuurd vanuit Pilzen-Dux. Maar op 24 juni 1907, de kerkelijke feestdag van Sint Jan, worden de kinderen onverwacht uit school geroepen. Die dag sterft Louis Raedts vrij plotseling, 47 jaar oud, waarschijnlijk aan een acute blindedarmontsteking. Hij laat een vrouw en vijf kinderen na. Kort na zijn dood wordt nog een zesde kind geboren.

De Grote Compagnie wordt geconfronteerd met een leidersprobleem. Vanaf 1845 heeft Cornelis Raedts een voortrekkersrol gespeeld, waarin hij rond 1885 werd opgevolgd door zijn zoon Louis. Dit zal niet altijd zonder spanningen zijn geweest, maar de families Poels, Camps, Wismans en andere hebben de benaming Raedts & Co. nooit als “visitekaartje” afgewezen.

Intussen zijn er in de wijd vertakte familie Poels wél kandidaten om het leiderschap over te nemen: Jan Poels (1870) en zijn neef Henri Poels (1884). Zij komen nu op de voorgrond.